

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2024. január 29– február 2.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

A BYD meghódítja a világot.....	4
Kelet-Ázsia.....	13
Dél-Ázsia	17
Délkelet-Ázsia.....	20
Közél-Kelet.....	25
Oroszország és a posztsovjet térség	29
Impresszum	35

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

A BYD meghódítja a világot

Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárik Mészár,
Veres Szabolcs, Zoltai Alexandra

A BYD meghódítja a világot

A BYD, amely már a [világ legnagyobb elektromos járműgyártója](#) a negyedik negyedévben a „tisztá”, akkumulátoros elektromos járművek globális eladásainak tekintetében meghaladta a Tesláét. A shenzeni autógyár 2023 október és december között rekordmennyiségű, 526 409 teljesen elektromos autót adott át a vásárlóknak, ami 22%-os növekedés az előző negyedévi 431 603 darabhoz képest, amikor is alig maradt el a Tesla 435 059 eladott darabjától. A legutóbbi negyedéves teljesítmény elég volt ahhoz, hogy a Teslát mintegy 41 000 elektromos autóval megelőzze, mivel az amerikai autógyártó jelentése szerint 484 507 autót szállított le a negyedik negyedévben. Kínán kívül, a világ legnagyobb elektromos járművek piacán, ahol vitathatatlanul bajnok, az idei évben a BYD Thaiföldön, Svédországban, Ausztráliában, Új-Zélandon, Szingapúrban, Izraelben és Brazíliában foglalta el a legkelendőbb elektromos járművek trónját. A kínai elektromos járművek példátlan ütemben hatolnak be az ázsiai és európai piacokra.

A BYD története

[BYD egy csúcstechnológiás vállalat](#), amely technológiai innovációkkal foglalkozik a jobb élet érdekében. A BYD-t 1995 februárjában alapították, és több mint 20 évnyi gyors növekedés után a vállalat több mint 30 ipari parkot hozott létre világszerte, és jelentős szerepet játszott az elektronikával, autókkal, új energiákkal és vasúti tranzittal kapcsolatos iparágakban. Az energiatermeléstől és -tárolástól az alkalmazásokig a BYD elkötelezett a zéró kibocsátású energiamegoldások biztosításában. A BYD-t a hongkongi és a shenzeni tőzsdén jegyzik, bevétele és piaci kapitalizációja egyaránt meghaladja a 100 milliárd RMB-t.

Az 1995-ben alapított [BYD egy autóiipari és új energiamegoldások szolgáltatója](#), amelynek központja Kínában, Shenzhenben található. A céget Wang Chuanfu úr alapította, és eredetileg akkumulátorgyártó cég volt. A piaci igények változásával és a vállalat technológiai fejlődésével a BYD fokozatosan átfogó autógyártóvá fejlődött. A BYD Auto a BYD egyik fő üzletága. A cég 1998-ban kezdett autókat gyártani, és 2003-ban piacra dobta első önállóan értékesített kereskedelmi modelljét, az F-sorozatot. Az idő múlásával a BYD tovább bővítette termékcsaládját, és számos szedánt, SUV-t, MPV-t és más modelleket dobott piacra. A vállalat jelentős áttörést ért el az autóiipari technológia területén is. A BYD önállóan kifejlesztett számos új energetikai járműtechnológiát, és vezető vállalattá vált Kínában az új energijárművek területén. A BYD hibrid és tisztán elektromos járművei jelentős sikereket értek el a piacon, és a fogyasztók is szeretik.

Ugyan [a BYD elektromos járművek eladásai csak 2021-től kezdtek szárnyalni](#), amikor is a világjárvány és a dráguló árak kombinációja, beleértve a benzint is, új érdeklődést váltott ki az elektromos járművek iránt, lehetővé téve a BYD számára, hogy megkezdje személygépjárművei nagy mennyiségben történő exportálását. A vállalat összesen 1,8 millió darabot adott el 2022-ben, ami több mint háromszorosa az egy évvel korábbi számnak. A vállalat számos alkatrészt is házon belül gyárt, beleértve az akkumulátorokat is, amelyek önmagukban a jármű összköltségének körülbelül 30%-át teszik ki. A vállalat emellett egy hatalmas és vertikálisan integrált gyárhálózatot használ az akkumulátor alkatrészekről kezdve az autókat külföldre szállító hajóig. Ezzel szemben a BYD iparági társai piaci áron vásárolnak alkatrészeket kereskedelmi beszállítóktól.

A BYD nemcsak a kínai piacon ért el sikereket, hanem globálisan is kiterjesztette üzleti tevékenységét. A vállalat a világ több mint 40 országában és régiójában rendelkezik

értékesítési és szervizhálózattal. A BYD Auto eladásai a tengerentúli piacokon évről évre növekszenek, és a cég saját összeszerelő üzemeket hozott létre Észak-Amerikában, Európában és Dél-Amerikában. Emellett a BYD aktívan keresi az együttműködést külföldi autógyártókkal a tengerentúli piacok további bővítése érdekében.

A BYD bízik a jövőben, és elkötelezett amellett, hogy a világ vezető új energetikai járműmegoldás-szolgáltatójává váljon. A vállalat azt tervezi, hogy tovább növeli az új technológiák kutatásába és fejlesztésébe való befektetést, és előmozdítja az új energiahordozó járművek népszerűségét világszerte. A BYD azt reméli, hogy technológiai innovációval és piacbővítéssel elősegíti a globális autóipar fejlődését, és környezetbarátabb és hatékonyabb utazási módokat kínál a fogyasztóknak. A vállalat továbbra is fenntartja az „innováció, minőség, szolgáltatás és integritás” alapvető értékeit, és törekszik a fenntartható fejlődés elérésére.

Magyarország

A vállalatnak 2017 áprilisa óta a komáromi üzeme révén már van gyáregysége hazánkban. A 2022-es adatok alapján a BYD jelenleg a magyar villanybusz-piac éllovasának számít 72 értékesített járművel. Ezek többsége a társaság komáromi gyárában készült, amely a kapacitásának nagyobb részével az exportpiacokat szolgálja ki. Az elektromos BYD buszok száma ugyanakkor tavaly jelentősen tudott nőni, hiszen májusban és júniusban negyvennyolc darab Komáromban gyártott eBus-t adtak át, ezek Győr, Zalaegerszeg, Szolnok, Szeged és Eger helyi közlekedésében álltak forgalomba.

2019. októberében megalapították a BYD Smart Device Hungary Kft. Magyarország első 4G és 5G hálózatokra szakosodott 5G intelligens gyárat Pátyon. A Huawei Európai Ellátó Központja, amely a vállalat legnagyobb ilyen létesítménye Kínán kívül, különböző telephelyekről több mint ötven országot lát el Huawei termékekkel. Az [önvezető](#) járműveknek köszönhetően a létesítményben a beérkezéstől a tárolásig, majd az alkatrészek összegyűjtéséig és az összeszerelési pontokra szállításáig teljesen automatizált az anyagmozgatás folyamata. Szintén az 5G-hálózatra kapcsolódnak azok a gyártás folyamatosságát biztosító mobil munkaállomások, amelyek a nagyobb méretű anyagok összeszerelését támogatják, így nem az anyagot mozgatják a gyárban, hanem a munkaállomás megy helybe elvégezni a feladatot.

Legutóbb, pedig 2024 január 30-án aláírásra került annak a szegedi teleknek az adásvételi előszerződése, aminek értelmében Szeged háromszáz hektáros ipari parkján a BYD megkezdheti az elektromosautó-gyár építését. [Szegeden](#) építi meg ugyanis első európai üzemét a világ legnagyobb elektromos autógyártója, ez pedig a magyar gazdaságtörténet egyik legjelentősebb beruházása lesz, amelynek nyomán több ezer új munkahely jön létre.

BYD Kínában

A BYD 341 043 járművet adott el 2023 decemberében, ami 45%-os növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest. Az éves értékesítés 3 024 417 jármű volt, ami 61,9%-os növekedést jelent az előző évhez képest. A BYD éves értékesítése meghaladta az év elején kitűzött 3 milliós célt, a növekedési lendület gyors volt, nemcsak az éves eladási versenyt nyerte meg a kínai autóipar, hanem sikeresen teljesítette a Wang által kitűzött BYD célt is, hiszen az év elején Kína legnagyobb autógyártójává vált, és megnyerte az új energetikai járművek globális értékesítési versenyt is. Érdemes kiemelni, hogy amióta a Volkswagen 39 éve belépett a kínai piacra, a kínai autóipar az éves értékesítési versenyt először vette vissza kínai márka. Ráadásul a kínai autóipar 70 éves történetében a BYD lett az első kínai autógyártó

cég, amely bekerült az első tíz közé a világon éves eladásait tekintve, évi 3 milliós eladása szintén rekordot döntött a kínai autók terén.

Kelet-ázsiai térnyerés

A BYD 2023 október 2-án megállapodást kötött a [dél-koreai](#) autógyártó KG Mobility-vel, hogy közösen fejlesszenek ki Dél-Koreában akkumulátorteletet és új generációs hibrid rendszereket. A korábban Ssangyong Motor néven ismert KG Mobility szerint az akkumulátorokat a KG Mobility egyes elektromos járművek (EV) modelljébe építik be, amelyből 2024 második felében készülnek tömeggyártásra. Ez a lépés várhatóan elősegíti a kínai elektromos járművek óriásának piaci jelenlétének megszilárdítását, kihasználva a lítium-vas-foszfát (LFP) akkumulátorok gyártásában szerzett szakértelmét – ezt a képességet, amelyet a helyi akkumulátorgyártók, például az LG Energy Solution és a Samsung SDI nehezen tudtak elsajátítani. Ezenkívül a BYD képes lenne akkumulátorokat gyártani az Egyesült Államok inflációs csökkentéséről szóló törvényének megfelelően, amely előírja, hogy az akkumulátor alkatrészek értékének 40%-ának az Egyesült Államokból vagy egy megfelelő szabadkereskedelmi partnertől kell származnia ahhoz, hogy jogosult legyen a 3750 USD adójóváírásra. Az SNE Research adatai szerint a BYD rendelkezik a második legnagyobb piaci részesedéssel a globális akkumulátorellátásban.

A [BYD 1999-ben kezdte kiszolgálni a japán ügyfeleket](#) újratölthető akkumulátorokkal. Később a BYD új energiatároló termékeket, napenergia-termékeket, tisztán elektromos buszokat, tisztán elektromos targoncákat és egyéb termékeket bocsátott a helyi piac rendelkezésére, hogy segítse Japánt a környezetbarát és fenntartható fejlődésben. 2005-ben megalapításra került a [BYD Japan Co Ltd](#). Amióta 2015-ben az első tétel zéró emissziós buszokat szállítottak Kiotóba, a BYD tisztán elektromos buszainak kiváló teljesítménye elnyerte a japán ügyfelek tetszését és támogatását. Nagyszabású műveleteket hajtottak végre olyan városokban, mint Fukushima, Tokió, Kiotó, Oszaka, Nagaszaki és Okinava. Az elektromos járművek hatékony megoldást jelentenek Japán számára az olajfüggőség csökkentésére, a levegő minőségének javítására és a „Zöld növekedési stratégia a szén-dioxid-semlegesség elérésével 2050-ben” megvalósításának elősegítésére. A BYD most 100 márkakereskedés létrehozását tervezi Japánban 2025-ig, évi 30 000 darab eladását célozva meg ezzel. A BYD Auto első bemutatóterme Tokióban, Japánban, „BYD AUTO Ikebukuro” néven hivatalosan 2023 augusztus 26-án nyílt meg.

A BYD jelenléte és terjeszkedése Délkelet-Ázsiában

A világ egyik vezető elektromosautógyártója, a kínai BYD piacvezető szerepet igyekszik betölteni Délkelet-Ázsia kicsi, de gyorsan növekvő elektromosjármű-piacán is. Az e téren elért eddigi sikerei részben az EV-modelljei nemzetközi összehasonlításban megfizethető árképzésének, részben a nagy helyi konglomerátumokkal kötött értékesítési partnerségeinek köszönhető.

Malajziában és Szingapúrban – a régió két legfizetőképesebb keresletével rendelkező országában – a [BYD autóit jelenleg a Sime Darby Motors](#), a malajziai kereskedelmi és logisztikai óriás Sime Darby (SIME.KL) autóiipari részlege értékesíti. Szingapúrban a BYD már egy évtizede jelen van, és tavaly augusztusban kávézót és bemutatótermet is [nyitott](#) egy a belváros szívében lévő bevásárlóközpontban, közvetlenül egy másik bevásárlóközpont mellett, amely a Tesla bemutatótermének ad otthont. A Sime Darby Motors 2019-ben kezdte meg a BYD EV-k forgalmazását Szingapúrban, ahol jelenleg hét márkakereskedői hálózattal rendelkezik. A Sime

Darby Motors 2022-ben vette át a malajziai forgalmazást is, és jelenleg országosan kilenc márkakereskedéssel rendelkezik, és további 12 megnyitását készítik elő.

Thaiföldön – a kínai EV óriás legnagyobb külföldi piacán – a Rever Automotive a BYD forgalmazási és értékesítés utáni partnere, de a BYD a helyi gyártókapacitása kiépítését is prioritizálja: közel 500 millió dollárt [fektet be](#) egy új gyártóüzem építésére. A Rever, amelynek vezérigazgatója és vezérigazgató-helyettese a helyi Siam Motors Group konglomerátumot irányító család tagjai tavaly [jelentették be](#), hogy több mint 3 milliárd bahtot (83,89 millió dollárt) fordítanak a BYD helyi piaci pozíciójának megerősítésére. A BYD-nak jelenleg 62 kereskedőhelye van az országban.

A Fülöp-szigeteken az AC Motors, amely az Ayala Corp (AC.PS) filippínó konglomerátum része, áll [értékesítési partnerségben](#) a BYD-vel. A japán és európai márkákat is forgalmazó vállalat 2024 első félévében tucatnyi BYD-kereskedést hoz létre a Fülöp-szigeteken, miközben a tarifák csökkentésével támogatva igyekszik növelni a BYD-modellek részesedését az ország elektromosjárműforgalmazásában.

Délkelet-Ázsia legnagyobb gazdaságában, Indonéziában az indonéz Bakrie & Brothers (BNBR.JK) a BYD EV-buszainak a forgalmazója. A kínai autógyártó és a konglomerátum egyik egysége, a VKTR közötti partnerség 2018-ban kezdődött, és eddig 52 EV autóbust szállítottak az indonéz főváros, Jakarta önkormányzatának. 2023 májusában a Blue Bird, Indonézia legnagyobb taxiüzemeltetője pedig [bejelentette](#), hogy elektromos járműveinek 80 százalékát a BYD-től fogja beszerezni. A gyártás tekintetében idén januárban a BYD 1,3 milliárd dolláros beruházási tervet [hozott nyilvánosságra](#) 150 000 jármű kapacitású gyártólétesítmény létrehozására az országban. Thaiföld, Üzbegisztán, Brazília és Magyarország után ez lesz a BYD ötödik Kínán kívüli elektromos autógyára. A helyi személyautószegmensbe a BYD szintén idén januárban lépett be: három személyszállító modellt [mutatott be](#) Indonéziában: a Seal szedánt, az Atto 3 sport haszongépjárművet és a Dolphin ferdehátút. A Kínában Yuan Plus néven futó, 2022. február 19-én bemutatott Atto 3 az első globális piacra gyártott BYD-modell, amellyel a gyártó [célja](#), hogy Indonéziában is elérje ugyanazt a piacvezető pozíciót, amelyre világszerte törekszik.

A BYB [jelenleg azt tervezi](#), hogy tovább terjeszkedik az ASEAN-országokban és nagyjából megduplázza értékesítési pontjait Szingapúrban és a Fülöp-szigeteken. „Ha megnézzük az ASEAN piacot... a kultúra szempontjából... [az] közel áll a kínai kultúrához... tehát az ASEAN-országokból származó fogyasztóknak a viselkedése a BYD elismerését jelzi” – [nyilatkozta](#) a két piac ügyvezető igazgatója, James Ng egy az EV-szerelők képzésére szolgáló létesítmény beindításakor Nyugat-Szingapúrban. A létesítmény az NTUC LearningHubbal, a városállam szakszervezetének, a National Trades Union Congressnek a képzési és oktatási részlegével közös projekt. Ng elmondta, hogy a Fülöp-szigeteken a BYD idén több mint 20 értékesítési ponttal kíván bővíteni. Szingapúrban azt mondta, hogy a BYD további két-három értékesítési pontot tervez nyitni, fenntartva az eddig követett és bevált üzleti modellt.

A BYD Délkelet-Ázsiában

India

A BYD Indiában 2007 óta van jelen, és eddig 150 millió USD-t fektetett be az indiai piacra. 2007-ben még csupán mobiltelefonok és autóalkatrészek gyártását indította el Oragadamban, majd 2013-ban már akkumulátorokat és busz alvázakat kezdett gyártani Sriperumbudur-ban, ahol ma személyautók gyártása folyik. A BYD India, két üzemében több mint 140 000

négyzetméteren, 3000 alkalmazottal folytatja a termelést. A BYD India a piaci kereslet kielégítése érdekében tovább növeli a termelési kapacitást, és innovatív technológiákat alkalmaz, hogy a jövőben még nagyobb vonzerőt biztosítson. India elektromos autó iparában a BYD úttörő szerepet tölt be, de a kínai vállalat számára is meghatározó India. A BYD India Private Limited ügyvezető igazgatója Ketsu Zhang 2022-ben [úgy nyilatkozott](#), hogy „India stratégiai csomóponttá vált számunkra a dél-ázsiai piac kiszolgálásában. Alig várjuk, hogy más jó gyakorlatokat és innovációkat is elhozzunk Indiába, és gyümölcsöző partnerséget alakítsunk ki az elkövetkező évtizedekben.”

A BYD hosszú távú célja, hogy 2030-ra [az indiai piac 40%-át](#) uralja. 2023-ban a cég tervbe vette, hogy 1 milliárd dollár értékben újabb gyárat létesítene az országban elektromos autók és akkumulátorok gyártására. Az [indiai kormány](#) azonban biztonsági aggodalmak miatt elutasította a BYD javaslatát, hogy a hidjerabadi székhelyű Megha Engineering and Infrastructure vállalattal partnerségben hozza létre a tervezett üzemet.

Pakisztán

2021-ben a BYD, a világ vezető kínai elektromos járműgyártója [összefogott a pakisztáni Sapphire csoporttal](#) az elektromos járművek gyártása és értékesítése érdekében az országban. Ekkor még alapvetően a haszongépjárművek forgalmazásáról volt szó, de 2022-ben a kínai vállalat már tervbe vette, hogy hamarosan személyautók gyártását is megkezdené az országban. Várhatóan a pakisztáni kormány is támogatni fogja az ötletet, hiszen a BYD potenciális befektetése a pakisztáni EV-szektorba nemcsak az ország gazdasági növekedéséhez járulhat hozzá, hanem egy fenntartható és környezetbarát jövő felé is terelheti az országot.

Banglades

A bangladesi piac rendkívül lemaradt az elektromos járművek bevezetése terén, főként a késedelmes politikai döntéshozatal miatt, egészen 2022-ig, amikor is lehetővé vált az elektromos járművek nyilvántartásba vétele az országban. A kiadott iránymutatás célja, hogy 2030-ra a járművek 30%-a elektromos meghajtású legyen, és ehhez támogató adókat és tarifákat ír elő.

A közelmúltban a BYD vállalat és a helyi forgalmazó cég, a CG-Runner Bangladesh, között a [forgalmazási megállapodás véglegesítésre](#) került, és a bangladesi működéshez szükséges munkaerő-felvétel befejeződött. Jelenleg aktívan folyik a technikusok és a vezetők képzése, hogy felkészítsék az alkalmazottakat a 2024 márciusi piaci debütálásra.

Nepál

A BYD vállalat járművei [2016 augusztusában](#) debütáltak Nepálban, amikor is a Cimex nepáli kereskedelmi vállalat és a BYD együttműködési megállapodást írt alá. Azóta a BYD aláírta az eddigi legnagyobb nepáli elektromosjármű-projektet a Kulturális, Turisztikai és Polgári Légiközlekedési Minisztériummal. Az elektromos buszok mellett a nepáli kormányzat az elnöki flotta, valamint taxik és iskolabuszok elektromos járművekkel való felváltását is tervbe vette.

A Cimex Inc. Pvt. 2022 szeptemberében avatta fel a legmodernebb BYD szervizközpontot Guheshwori-ban, Katmanduban. A műhely [27 000 négyzetméteres](#) területen helyezkedik el, 6 szervizállással, ami a közeljövőben további 4-gyel bővül. A szervizközpont mellett a műhelyt egy hatalmas alkatrészraktár is támogatja, hogy megfeleljen minden igénynek.

Srí Lanka

A szigetországban [2023. november 21-én](#) jelentette be a BYD, együttműködését Srí Lanka legnagyobb tőzsdén jegyzett konglomerátumával, a John Keells Holdings PLC-vel (JKH), hogy élvonalbeli elektromos autókat szállítson a Srí Lanka-i piacra. A partnerségnek köszönhetően ma már a Srí Lankán élők számára is, hozzáférhetővé váltak a környezetbarát személygépkocsik.

Az elektromos autók piaca és a BYD Közép-Ázsiában

Annak ellenére, hogy 2022-ben a régióval szomszédos Kína gyártotta a világ elektromos járműveinek [csaknem](#) 60%-át, Közép-Ázsiában jelenleg az elektromos járművek piaca kicsi, de növekvő pályát mutat. A kis részesedés ellenére a közép-ázsiai elektromos járművek piacán egyértelműen a kínai vállalatok dominálnak. 2022-ben Üzbegisztánban például az eladott elektromos járművek több mint 90%-a Kínából importált jármű volt. Ennek oka, hogy Közép-Ázsiát tekintve a kínai elektromos gépjárműgyártók számos előnnyel rendelkeznek a nyugati vagy amerikai [vetélytársaikhoz](#) képest, melyek között meg lehet említeni a földrajzi közelséget, a közép-ázsiai országokat érintő szankciókat, a kínai elektromos járműveknek az alacsonyabb árait, a kínai gyártók dömpingjét, szemben az európaiakkal és amerikaiakkal, és ami talán a legfontosabb – bár ez egyben a jogszabályok kijátszását is jelenti – , hogy a kínai vállalatok képesek arra, hogy a dokumentumokban olyan hivatalos árat jelentsenek be, amely jóval alacsonyabb, mint az adott áru tényleges ára.

Az öt közép-ázsiai ország – Kazahsztán, Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Üzbegisztán – közül az elektromos gépjárműgyártás terén Üzbegisztán áll vezető helyen elsősorban a kínai BYD vállalattal kapcsolatos együttműködéseknek köszönhetően.

A BYD, a világ egyik legnagyobb elektromos járműgyártójaként a közelmúltban tört be a közép-ázsiai piacokra, kiváltképp Üzbegisztánba. A shenzeni székhelyű autógyártó [megállapodást kötött](#) az üzbég Uzavtosanoat JSC-vel egy közös üzbég-kínai közös elektromos járműgyártó vállalat 2024-től induló beüzemeléséről. A gyártás 2024-ben (pontos időpont egyelőre nem ismert) kezdődik Jizzakhbanⁱ, ahol a kínai óriásnak a két legkelendőbb BYD plug-in hibrid modellel, a BYD Chazorral és a BYD Song Plus DMⁱⁱ gyártása valósul majd meg. A tervek szerint a gyár a teljes gyártási ciklusban részt vesz majd, beleértve a hegesztést, festést és összeszerelést is. A jizzakhi gyárban gyártott elektromos autók értékesítését, pedig más közép-ázsiai országokban is tervezik. A BYD nem árulta el sem beruházásának nagyságát, sem az üzem kapacitásának mértékét. Azonban a kezdeti éves termelési cél vélhetően évi 50 000 jármű. Az üzbegisztáni beruházási minisztérium [közleménye](#) szerint pedig a termelés később várhatóan elérheti az évi 300 000-et.ⁱⁱⁱ

A kínai gyártónak az Üzbegisztánban tervezett üzemének [bejelentése](#) azt követően történt, hogy a BYD minden idők legjobb havi értékesítéséről [számolt be](#) a kínai anyaországban, megszilárdítva ezzel a lábát a világ legnagyobb elektromos járművek piacán. Üzbegisztáni terjeszkedésével a BYD felerősítette a vállalat globális terjeszkedését célzó stratégiáját, melynek a Kínával szomszédos Közép-Ázsia az egyik állomása.

A BYD üzbegisztáni jelenléte azonban nagyban köszönhető annak, hogy az üzbég kormány számos kedvezményt jelentett be az elektromos járművek népszerűsítésére. Például a közép-ázsiai országban [2019. január 1-től](#) nulla vám- és jövedékiadó-kulcs vonatkozik az elektromos járművek importjára, [2021 szeptemberében](#) Shavkat Mirziyoyev üzbég elnök mentesítette az elektromos járműveket a közúti szállítási díjak alól. Amikor 2019-ben először hatályba lépett

az elektromos járművekre vonatkozó importmentesség, mindössze 20 darabot importáltak, és 2021-ig az importált elektromos járművek száma mindössze 200 volt. 2021-től azonban a helyzet változásnak indult. 2021-ben az importált elektromos járművek értéke elérte a 16,9 millió dollárt, ami hatszor magasabb, mint 2020-ban. Ezeknek az elektromos járműveknek csaknem 90%-a Kínából származott. 2022-ben Üzbegisztán 2180 elektromos járművet importált 69,8 millió dollár értékben, amelyek 92%-a Kínából származott.

Kirgizisztán esetében kicsit eltérő a helyzet. Annak ellenére, hogy a közép-ázsiai országba irányuló elektromos járművek importja terén szintén a kínai márkák dominálnak, Üzbegisztántól eltérően a kirgiz elektromos autók piacán a kínai elektromos járművek száma elenyésző. Ennek elsősorban a kirgiz gépjárműkereskedelem Oroszországba irányuló elektromos autók [reexportja](#) az oka. 2023 januárja és augusztusa között például Kirgizisztán 4085 elektromos járművet [importált](#) Kínából (ez csaknem hatszor több, mint az előző év azonos időszakában). A kirgiz vállalkozások elsősorban az oroszországi reexportra koncentrálnak, ahol nagyobb a vásárlóerő, és kevesebb probléma van az energiaellátással. A kirgiz reexport oka, hogy Kirgizisztán a közvetett adók hiánya miatt vonzó ország lett a reexport számára.^{iv}

Közép-Ázsia országaiban azonban az elektromos töltőállomások infrastruktúrájának hiánya, az elektromos járművek szervizpontjainak csekély száma, valamint a relatíve magas autóárak jelentősen hátráltatják a lakossági kereslet alakulását. A régió másik három országában, Tádzsikisztánban, Türkmenisztánban és Kazahsztánban az elektromos autózás, valamint az ezzel kapcsolatos befektetések egyelőre elmaradnak a régiós szomszédokhoz képest. Azonban az jól látszik, hogy Ázsiában a kínai elektromos autógyártásnak egyelőre az olyan feltörekvő piacok, mint Közép-Ázsia és Délkelet-Ázsia a fő célpontjai.

Oroszország és a posztszovjet térség

Oroszországban, a BYD márka járműveinek értékesítését csak 2023-ban decemberében [jelentették](#) be. A BYD forgalmazását egy orosz vállalat valósítja majd meg, ugyanakkor utóbbi nem válik hivatalos képviselővé. A kocsikat közvetlenül a gyárból rendelik majd. A vállalat szóvivője szerint a BYD biztosította számukra a teljes műszaki dokumentációt, amely lehetővé teszi a járművek megfelelő szervizelését és ellátását. A BYD autók multimédiás rendszereinek „oroszosítása” fejlesztés alatt áll, és 2024 első negyedévében már elérhetővé válik a járművekben. Annak ellenére, hogy a BYD-nak egyelőre nem lesz hivatalos képviselője Oroszországban, a közvetítő vállalat az „Aaron avto” az autókra 2 év használatra vagy 100 ezer kilométerre vonatkozó garanciát vállal. A tervek szerint a BYD autók egyelőre csak Moszkvában lesznek elérhetőek, de 2024-ben a cég további értékesítési hálózat kiépítését tervezi Oroszország más nagyvárosaiban.

Fehéroroszország

A BYD megjelenését Oroszországban még 2023-ra datálták és bizonyos 2022-ben megjelent „[sajtópletykák](#)” értelmében egy fehérorosz vállalatnak az SGP-nek köszönhetően. A sajtó szerint az SGP igen ambiciózus tervekkel rukkolt elő, ugyanis a teljes Eurázsiai Gazdasági Unió BYD viszonteladójaként szeretne volna pozícionálni magát, de a BYD határozottan elutasította azokat a felvetéseket, miszerint a fehérorosz illetőségű cég ilyen jogosultságokat szerezhet. A BYD minden fehérorosz projektből kivonta magát, pedig elvileg Minszkben gyártási kapacitások kialakítását is tervezték. Ez azonban a szankciós nyomás kockázata miatt nem valósult meg. A BYD hivatalos megjelenése azóta nincs napirenden a fehérorosz sajtóban. Ennek ellenére a fehérorosz utakon egyre több BYD látható.

Azerbajdzsán

A kaukázusi országban a BYD már 2008 óta jelen van. 2023 decemberében azonban az Azerbaijan Investment Company, az Electrify Azerbaijan [szándéknyilatkozatot](#) írt alá BYD-val. Ennek értelmében a Sumgayit Vegyipari Park (SCPP) területén közös gyártás valósul majd meg. A tervek szerint az ipari park területén létesítendő gyárban elektromos autóbuszokat fognak gyártani. A gyártási kapacitás évente akár 150-200 autóbusz is lehet, ami mind a belső igények kielégítéséhez mind az export lehetőségek biztosításához is elegendő kell, hogy legyen.

Az elemzést készítette: Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárik Meszár,
Veres Szabolcs, Zoltai Alexandra

**EURASIA
CENTER**

▶ KELET-ÁZSIA

Kelet-Ázsia

Az ellenzék vezetője Yoont hibáztatja a küzdelmes gazdaságért és az alacsony születésszámért

Jung Min-kyung, The Korea Herald, 2024. január 31.

Lee Jae-myung, az ellenzék fő vezetője szerdán bírálta Yoon Suk Yeol elnököt és politikáját, és azokat az ország nehézségekkel küzdő gazdaságának és az alacsony születésszámnak a fő tényezőinek nevezte. Lee a Korea-közi forródrót helyreállítását is szorgalmazta Észak-Korával, amelyet Yoon 2022 májusi hivatalba lépése óta megszakított. A forródrót újbóli összekapcsolása segíthet elkerülni a háborút – mondta Lee. „Dél-Korea jelenleg az emberek megélhetésével, az esetleges háborúval, az alacsony születési rátával és a demokráciával kapcsolatos válságokkal küzd” - mondta Lee, a Koreai Demokrata Párt elnöke. Az Észak-Korea által leállított Korea-közi forródróttal kapcsolatban Lee hangsúlyozta, hogy a helyreállítást aktívan folytatni kell a háború kockázatának és lehetőségének csökkentése érdekében.

Forrás: [Opposition leader blames Yoon for struggling economy, low birth rate](#)

Erőteljesen nőtt januárban a dél-koreai chip-export

SCMP, 2024. február 1.

A dél-koreai export fenntartotta a növekedési lendületet januárban, 2024 kezdetén, mivel a félvezetők iránti kereslet tovább javult. A dél-koreai vámhivatal közzétett adatai szerint a szállítmányok 5,7%-kal nőttek az egy évvel korábbihoz képest. A teljes export 18%-kal nőtt, míg a közgazdászok 17,6%-os növekedést prognosztizáltak. Az export fellendülésének legnagyobb hajtóereje a chipek. A félvezetők exportja januárban 56,2%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest – közölte a dél-koreai vámhivatal, ami 2017 decembere óta a legnagyobb növekedés. Dél-Korea vezet a világon ezen eszközök kibocsátása tekintetében, így az irántuk mutatózó szilárd globális kereslet jó jel a tágabb értelemben vett gazdaság számára. Dél-Korea exportjának további mozgatórugói az autók, a petrokémiai termékek és a hajógyártás, amelyek az ország széles ipari bázisát támasztják alá. Sok dél-koreai termék a globális ellátási láncok széles körébe van beágyazva, így az ország szállítmányai a globális kereskedelem állapotának jó vezető mutatói.

Forrás: [South Korean memory chips lift national exports in January for a strong start to 2024](#)

Kína éves sci-tech kiadásai 6,4%-kal nőttek az elmúlt 6 évben

Xinhua, 2024. február 1.

A Kínai Pénzügyminisztérium szerint az elmúlt hat évben évente átlagosan 6,4%-kal nőtt a tudomány és a technológia fejlesztésére fordított kínai fiskális kiadás. 2018-ról 2023-ra az ország sci-tech kiadásai 832,7 milliárd jüanról (körülbelül 117,2 milliárd dollár) csaknem 1,06 billió jüanra nőttek – mondta el Wang Dongwei pénzügyminiszter-helyettes. Az erős költségvetési kiadások biztosítása mellett a pénzügyi osztályok aktívan támogatják az innovációt adókedvezmények, állami beszerzések, vagyonkezelés, valamint fiskális és pénzügyi politikai eszközök révén, mondta Wang. Hozzátette, hogy hatékonyabb intézkedésekkel segítik elő a sci-tech innovációval vezérelt modern ipari rendszer kiépítését, valamint új termelőerők kialakítását.

Forrás: [China's annual sci-tech expenditure up 6.4 pct in past 6 years](#)

A kínai logisztikai ágazat folyamatos növekedett 2023-ban

Xinhua, 2024. januárt 31.

A Kínai Logisztikai és Beszerzési Szövetség szerdán közzétett adatai szerint a kínai logisztikai ipar folyamatos bővülésről számolt be tavaly, az átlagos jóléti index 2022-ről 3,2 százalékponttal 51,8%-ra nőtt. Az expressz futárcégek országsszerte 132 milliárd csomagot kezeltek 2023-ban, ami 10. éve áll az első helyen a világon – mondta He Liming, a szövetség vezetője. Elmondta, hogy az ország vasúti ágazata tavaly történelmi csúcspot produkált és 3,91 milliárd tonna áruszállítást bonyolított le. A légitölekedési ágazat 7,35 millió tonna árut és postai küldeményt kezel, ami alapvetően megfelelt a 2019-es szintnek. Kína ötven legnagyobb logisztikai cégének összesített üzleti bevétele 2023-ban meghaladta a 2,3 billió jüant (mintegy 323,77 milliárd dollárt) – mondta He, hozzátéve, hogy öt cég bevétele elérte a 100 milliárd jüant. Az ország intelligens logisztikai vállalatai tavaly folyamatosan növekedtek, az online árufovarozási platformmal foglalkozó cégek száma pedig várhatóan meghaladta a 3000-et.

Forrás: [China's logistics industry reports steady growth in 2023](#)

Kína költségvetési bevétele 2023-ban 6,4%-kal növekedett

Liu Zihua, China Daily, 2024. február 1.

Kína költségvetési bevétele 6,4%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, több mint 21 billió jüanra (2,92 billió dollárra) 2023-ban, miközben a költségvetési kiadások éves szinten 5,4%-kal 27,46 billió jüanra nőttek – mondta Wang Dongwei pénzügyminiszter-helyettes. Wang azt is elmondta, hogy mind a 31 tartományi szintű régió költségvetési bevételnövekedést ért el tavaly, a keleti, középső, nyugati és északkeleti régiók költségvetési bevételei 6,7, 6,9, 10,7 és 12%-kal nőttek éves szinten.

Forrás: [China's fiscal revenue rises 6.4% to over 21t yuan in 2023](#)

A Japánban töltött szállodai éjszakák száma visszatért a járvány előtti szintre

Japan Today, 2024. február 1.

A japán és a külföldi utazók vendégéjszakái a japán szálláshelyeken 31,8%-kal nőttek 2023-ban az előző évhez képest, 593,51 millióra, ami majdnem megegyezik a COVID-19 előtti 2019-es szinttel. Ha csak a külföldiek adatait nézzük, a jen gyengülése és a koronavírus-korlátozások feloldása miatt megélnékülő turisztikai fellendülés hatására mintegy hétszeresére nőtt. A Japán Turisztikai Szövetség adatai szerint az eredmény megközelíti a 2019-ben regisztrált 595,92 milliós számot, ami a vírus előtt volt. Az előzetes adatok azt mutatták, hogy a külföldi vendégek hosszabb távú tartózkodással terveznek az országban, ami átlagosan 10,2 éjszakát jelent. A japán kormány 2023 áprilisában megszüntette a koronavírus-járványhoz kapcsolódó határellenőrzési intézkedéseket. A külföldiek által eltöltött éjszakák száma tavaly 114,18 millióra nőtt a 2022-es 16,50 millióról, míg a japán állampolgároké 479,33 millió volt, ami 10,5%-os növekedést jelentett.

Forrás: [Hotel stays in Japan back to pre-pandemic level at 594 million](#)

**EURASIA
CENTER**

► **DÉL-ÁZSIA**

Dél-Ázsia

Nagymértékben nőtt az olajat és gázt szállító teherhajó forgalom Hambantota kikötőjében 2023-ban

Ada Derana, 2024. február 1.

2023-ban több mint 300 olajat és gázt szállító hajó látogatott el a Hambantota nemzetközi kikötőbe (HIP), ami 132 százalékos növekedést jelent a hajóforgalomban 2022-hez képest. Ennek egyik fő oka, hogy a kikötő bunker gázolaj partnere, a Sinopec aktívan tevékenykedik a piacon, ami jelentős hozzáadott értéket jelent Hambantota kereskedelmi műveleteihez. A kikötő által 2023-ban kezelt teljes olaj- és gázforgalom 918 000 MT volt, ebből 700 000 MT bunker gázolaj és 218 000 MT LPG rakomány. 2023 júliusában összesen 35 hajó futott be a HIP-be, ezzel ez volt az év során a legtöbb kikötés ebben a hónapban. A kikötőben 2023-ban 186%-os növekedést regisztráltak az LPG-hajók és 125%-os növekedést a bunker gázolajat szállító hajók tekintetében, szemben a 2022-es 114 bunkergázolaj és 15 LPG-hajóval, amelyek 2022-ben kikötöttek. Az átmenő forgalom tekintetében a kikötő összességében 218%-os növekedést tapasztalt, az LPG esetében 147%-os, a bunker gázolaj esetében pedig 250%-os növekedést 2022-hez képest.

Forrás: [High Growth of oil and gas vessel calls at HIP in 2023](#)

India szerint belügynek minősül a Maldív-szigeteki elnök elleni impeachment indítvány

Hindustan Times, 2024. február 1.

India csütörtökön nem volt hajlandó kommentálni azokat a híreket, amelyek szerint a Maldív-szigetek fő ellenzéki pártja – amely többségben van a parlamentben – impeachment indítványt készül benyújtani Mohamed Muizzu elnök ellen. Randhir Jaiswal, a Külügyminisztérium szóvivője a heti sajtótájékoztatón elmondta, hogy ez a szigetország belügye. A hét elején az ellenzéki Maldív Demokrata Párt egyik képviselője azt mondta, hogy pártja másokkal együtt elegendő aláírást gyűjtött össze ahhoz, hogy Muizzu ellen impeachment indítványt nyújtson be. Hozzátette azonban, hogy az ellenzék ezt a lépést még nem tette meg. A fejlemény egy nappal azután történt, hogy a maldív parlamentben erőszak tört ki, amikor a kormánypárti Népi Nemzeti Kongresszus (PNC) és a Maldív-szigeteki Haladó Párt (PPM) kormánypárti képviselői megzavarták a tárgyalást, és szembeszálltak a házelnökkel. A Maldív-szigetek Indiához való közelsége – alig 300 tengeri mérföldre a szárazföld nyugati partjaitól – valamint az Indiai-óceán térségén áthaladó tengeri kereskedelmi útvonalak csomópontjában való elhelyezkedése komoly stratégiai jelentőséggel bír India és más nagyhatalmak számára egyaránt.

Forrás: [On impeachment motion against Maldives President, India says 'internal matter'](#)

Kína köszöntötte az új tálib nagykövetet Pekingben

Freshta Jalalzai, The Diplomat, 2024. február 1.

Kína már régóta szemet vetett Afganisztánra, amelyet gyakran a „lítium Szaúd-Arábiájaként” emlegetnek, és most hivatalosan is elfogadta a tálib kormányt képviselő nagykövetet. A lépést meleg fogadtatásban részesítették a tálib tisztviselők és támogatóik. Az afgán közösségi médiafelületeket elárasztották a január 30-i pillanatot megörökítő képek, amikor a tálibok nagykövete, Mawlawi Asadullah és Xi Jinping kínai elnök kézfogást váltott egymással.. Abdul Qahar Balkhi, a kabuli külügyminisztérium szóvivője hivatalosan az X-en jelentette be, hogy Asadullahot, akit a közösségi médiában Bilal Karimi néven is ismernek, 41 másik ország követe mellett egy különleges ceremónia keretében az Afganisztáni Iszlám Emirátus rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé nevezték ki Kínában. Január 31-én a kínai külügyminisztérium szóvivőjét, Wang Wenbint arról kérdezték, hogy Asadullah tálib nagyköveti megbízólevelének átvétele a tálib kormány hivatalos elismerését jelenti-e, amit eddig egyetlen állam sem ajánlott fel. Wang visszautasította, és a lépést „normális diplomáciai megállapodásnak” nevezte, miközben hangsúlyozta a tálib kormány névlegesen „ideiglenes” állapotát. Kína Afganisztán iránti érdeklődése nemcsak az ország bőséges ásványkincsei iránti figyelmét jelenti, hanem a stratégiai földrajzi közelséget is. Kína Afganisztán-politikáját ráadásul egy ősi probléma is befolyásolja: az autonómiára törekvő muszlimok szorult helyzete az afganisztáni határ mentén. Bár a tálibok pekingi nagykövetének fogadása nem jelenti az Afganisztáni Iszlám Emirátus hivatalos elismerését, Kína feszegeti a diplomáciai kötelezettségvállalás határait. Most az a kérdés, hogy Kína és a tálibok közötti szoros kapcsolatokat követi-e majd Pakisztán és a régió más országai.

Forrás: [China Welcomes a Taliban Ambassador to Beijing](#)

Katar 15 évre szóló megállapodást kötött Banglades gázellátásáról

AFP, Dhaka Tribune, 2024. január 29.

Katar megállapodást kötött az amerikai Exceletrate Energy-vel arról, hogy 15 évig földgázt szállít Bangladesbe – közölte hétfőn az állami tulajdonú QatarEnergy. Doha a 2026 januárjában kezdődő 15 éves időszak alatt évente egymillió tonna cseppfolyósított földgázt (LNG) szállít az Exceletrate-nek, amelyet a bangladesi úszó tárolóegységekbe szállítanak. A megállapodás a kínai Sinopec-vel, a francia Total-lal, a brit Shell-lel és az olasz Eni-vel kötött katarai gázszállítási megállapodásokról szóló bejelentések sorát követi. Ezek a 27 évre szóló megállapodások a leghosszabbak az iparág történetében. Az ázsiai országok, élükön Kínával, Japánnal és Dél-Koreával a fő piaca a katarai gáznak, amelyet Oroszország 2022-es ukrajnai inváziója óta egyre inkább keresnek az európai országok. Júniusban a QatarEnergy megállapodást írt alá a bangladesi állami tulajdonú Petrobangla energetikai vállalattal évi 1,5 millió tonna LNG szállításáról 15 évre. Katar az Egyesült Államok, Ausztrália és Oroszország mellett a világ egyik legnagyobb LNG-termelője, egyben Banglades legnagyobb földgázszállítója.

Forrás: [Qatar inks 15-year deal for Bangladesh gas supply](#)

**EURASIA
CENTER**

► **DÉLKELET-ÁZSIA**

Délkelet-Ázsia

Az ASEAN és az EU megállapodott a kereskedelmi és beruházási kapcsolataik elmélyítéséről

Petir Garda Bhwana, Tempo, 2024. február 2.

Az ASEAN-EU 24. miniszteri találkozásán, amelyet február 2-án tartottak Brüsszelben, az országok közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolatok további elmélyítéséről állapodtak meg. „Bátorítóan hatott ránk az ASEAN és az EU közötti erőteljes gazdasági együttműködés, mivel az EU 2022-ben az ASEAN harmadik legnagyobb külföldi befektetője és harmadik legnagyobb kereskedelmi partnere volt, és megerősítettük elkötelezettségünket, hogy ezt a pozitív lendületet kihasználva tovább fokozzuk az ASEAN és az EU közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolatokat” – olvasható a közös miniszteri nyilatkozatban. Az ASEAN külügyminiszterei és az EU-tagállamok, az ASEAN titkársága és az Európai Bizottság, valamint Kelet-Timor ASEAN-megfigyelőként részt vevő képviselői részvételével tartott találkozón az ASEAN újlag hangsúlyozta a régóta fennálló piacra jutási problémák megoldásának fontosságát. „Fokozni fogjuk a kereskedelmi és gazdasági kérdésekkel kapcsolatos kötelezettségvállalásainkat, és rövid és középtávon más lehetőségeket is megvizsgálunk, hogy előmozdítsuk az együttműködést a közös érdekű területeken, mint például a digitális gazdaság, a zöld technológiák és zöld szolgáltatások, a fenntartható áruterelés és fogyasztás, valamint az ellátási lánc rugalmassága, miközben megerősítjük, hogy a jövőbeni ASEAN-EU szabadkereskedelmi megállapodás közös hosszú távú célját” – olvasható a nyilatkozatban. Az Enrique Manalo Fülöp-szigeteki külügyminiszter és Josep Borrell, az Európai Bizottság alelnöke által vezetett találkozón az ASEAN és az EU megerősítette az ASEAN-EU párbeszédese kapcsolatainak 47 éve tartó fennállásának alapjául szolgáló közös értékeket és közös érdekeket, és elégedettségét fejezte ki a dinamikus partnerségek átfogó és sokszínű jellegével kapcsolatban.

Forrás: [EU, ASEAN Agree to Intensify Investment and Trade Relations](#)

Szingapúr és Kína 3 kereskedelmi és beruházási szándéknyilatkozatot írt alá Singapore Business Review, 2024. február 3.

Szingapúr és Kína a Szingapúri Üzleti Szövetség (SBF) és a Kínai Nemzetközi Kereskedelmi Tanács (CCPIT) által rendezett Szingapúr-Kína gazdasági partnerségi konferencián három kereskedelmi és beruházási megállapodást írt alá. Az első szándéknyilatkozat az üzleti tevékenységek megkönnyítésére összpontosít, a két ország közötti kereskedelmi és ipari kapcsolatok előmozdítása érdekében. A második a kínai és szingapúri vállalkozások kapacitásépítési támogatására összpontosít a szellemi tulajdon védelme, kezelése és a vitarendezés terén. A harmadik szándéknyilatkozat mindkét ország üzleti közösségei számára közvetítési és választottbírói támogatást nyújt alternatív vitarendezési platformként a régióbeli kereskedelmi és beruházási együttműködés fokozása érdekében.

Forrás: [SG, China ink 3 MOUs on trade and investment](#)

Az indonéz kormány enyhítette a külföldi befektetőkre vonatkozó arany vízumszabályokat

Sariyanti Wijaya, Bisnis Update, 2024. február 2.

Az új indonéz fővárosban, Nusantarában (IKN) befektetni kívánó befektetők, különösen a külföldi vállalatok számára enyhítették az arany vízumkövetelményeket. Az IKN-ben befektetni kívánó külföldi vállalatokra vonatkozó követelményeket 5 éves tartózkodás mellett a minimum 25 millió dollárról 5 millió dollárra csökkentették, 10 éves tartózkodás esetén pedig 50 millió dollárról 10 millió dollárra. Ezenkívül az új nemzeti fővárosban fióktelepet vagy leányvállalatot nyitni kívánó külföldi vállalatok mentesülnek az anyavállalatoknál az árbevételre (eladási értékre) vonatkozó követelmények alól. Az E28F indexszel ellátott vízumkérelmeket online lehet benyújtani az evisa.imigrasi.go.id weboldalon keresztül. A kérelemhez csatolni kell egy legalább hat hónapig érvényes útlevelet és egy fényképet. A további benyújtandó dokumentumok között szerepel egy nyilatkozat arról, hogy vállalják, hogy az IKN-ben legalább 5 millió USD (ötéves tartózkodás esetén) vagy legalább 10 millió USD (10 éves tartózkodás esetén) értékű beruházással vállalatot alapítanak. 2024 januárjában 62 arany vízumot adtak ki.

Forrás: [Pemerintah Melonggarkan Aturan Golden Visa untuk Investor Asing di IKN](#)

Thaiföld és Srí Lanka szabadkereskedelmi megállapodást kötött

Daily News, 2024. február 2.

Thaiföld és Srí Lanka szabadkereskedelmi megállapodást írt alá. A megállapodást Srettha Thavisin thaiföldi miniszterelnök és Ranil Wickremesinghe Srí Lanka-i elnök jelenlétében írták alá. A szabadkereskedelmi megállapodás várhatóan erősíti a két ország közötti kereskedelmi és befektetési kapcsolatokat, valamint elősegíti az ázsiai gazdaságokkal való mélyebb integrációt. A megállapodás lényege, hogy a kereskedelmi piac az összes termék több mint 85%-a számára megnyílik. Az adók fokozatos csökkentésével vagy mentesítésével 16 év alatt, és azonnali 50%-os vámmentességgel több mint 4000 tétel, például gépjárművek és alkatrészek, műtrágyák, műbőr, vegyi anyagok, cellulóz, elektromos készülékek, szardínia, lazackonzerv, állati takarmány, hűtött garnélarák, élő bivaly és ezüstáru. A szolgáltatási ágazatban Srí Lanka lehetővé teszi Thaiföld számára, hogy legfeljebb 10 %-os részesedéssel rendelkezzen 50 szolgáltatási ágazatban, például a szállodai és éttermi szolgáltatások, a tengeri szállítás, a biztosítási ügynökségek, a franchise, a távközlés, a környezetvédelmi szolgáltatások, a reklám és a vezetési tanácsadás területén. A befektetési ágazatban Srí Lanka lehetővé teszi a thaiföldi befektetők számára, hogy 100 százalékos részesedéssel rendelkezzenek 35 ágazatban, mint például az élelmiszerfeldolgozás, a textilipar, az autógyártás és az elektronikai berendezések gyártása, a gyógyszergyártás és az orvosi felszerelések gyártása.

Forrás: [ภูมิธรรม ลงนาม เอฟทีเอ ไทย – ศรีลังกา ฉบับที่ 15 ของไทย ปลดล็อกภาษีสินค้า 4 พันรายการ... สามารถติดตามได้ที่](#)

Áprilisra valószínűleg normalizálódik a szingapúri monetáris politika

Singapore Business Review, 2024. február 1.

A UOB Global Economics and Markets Research jelentése szerint a szingapúri monetáris politika várhatóan már 2024 áprilisára normalizálódik. A Szingapúri Monetáris Hatóság (MAS) várhatóan 50 bázisponttal (bp) enyhén csökkenti a szingapúri dollár nominális effektív árfolyamát (S\$NEER), amely ekkorra évi 1%-ra lesz becsülhető. A S\$NEER enyhébb felértékelődése egy enyhébb íven keresztül enyhítheti az export versenyképességével kapcsolatos aggodalmakat, és támogathatja a negatív kibocsátási rés „szűkülését” 2024 második felében. Az egész éves infláció az előrejelzések szerint a történelmi átlag feletti, 1,8%-os szinten marad. Összességében a szingapúri gazdaság 2024-ben várhatóan erősödik, a növekedés szélesebb körűvé válik – közölte a UOB. Az importált infláció eközben a várakozások szerint tovább enyhül a felértékelődő S\$NEER és a Szingapúr legfontosabb kereskedelmi partnerei, különösen Kína fokozatos dezinflációja miatt.

Forrás: [Singapore's monetary policy likely to normalise in April: analyst](#)

A kereskedelmi bankok 2024-ben elsősorban a hitelezésre koncentrálnak majd Vietnámban

VnExpress, 2024. február 4.

A 2023-ban a vietnámi hitelállomány növekedése elmaradt a várttól, de az év utolsó hónapjaiban a tendencia jelentősen javult. Az alacsony hitelnövekedés elsősorban az infláció, a magas hitelkamatok, a gyenge gazdaság, az alacsony export és az ingatlanpiac befagyása miatt következett be. Az elemzők azonban úgy vélték, hogy a laza monetáris politikának és az alacsony kamatkörnyezetnek köszönhetően 2024-ben ismét jelentősen nőni fog a hitelezés a délkelet-ázsiai országban. Ebben az összefüggésben a kamatlábakra érzékeny bankszektor lesz az első, amely profitálni fog. A Vietnámi Állami Bank ugyanis már az év elején célul tűzte ki a kereskedelmi bankok számára is, hogy a hitelezésre összpontosítsanak. Ahelyett, hogy a bankok számára az év elején csak a hitelállomány-növekedési kvóta egy részét osztotta volna ki, mint korábban, a központi bank idén januártól 15%-os hitelállomány-növekedési célt jelölt ki a bankok számára.

Forrás: [Commercial banks to mainly focus on credit in 2024](#)

A vörös-tengeri válság „kevésbé befolyásolja” a Fülöp-szigeteken működő európai vállalkozásokat

Justine Irish D. Tabile, Business World, 2024. február 2.

A Vörös-tengeri hajózási válság „kevésbé befolyásolja” a Fülöp-szigeteken üzleti tevékenységet folytató európai vállalatokat – közölte a Fülöp-szigeteki Európai Kereskedelmi Kamara (ECCP). „Nem feltétlenül van nagy hatása, mert a Délkelet-Ázsiában letelepedett európai vállalatok többsége helyi termeléssel is rendelkezik a régióban” – mondta Paulo Duarte, az ECCP elnöke egy sajtótájékoztatón. „Tehát ez nem lesz kritikus tényező, de figyelniük kell, hogyan fog alakulni” – tette hozzá. Duarte úr megjegyezte, hogy a Fülöp-szigeteknek meg kellene próbálnia kihasználni a helyzetet, és több európai vállalkozást kellene meghívnia, hogy helyi gyártási központokat hozzon létre itt. Alfredo E. Pascual Fülöp-szigeteki kereskedelmi miniszter elmondta, hogy a Kereskedelmi és Ipari Minisztérium (DTI) értékeli a Vörös-tengeren kialakult helyzetet, és tanácsokkal fogja ellátni a hajózási zavarban érintett Fülöp-szigeteki exportőröket. A Fülöp-szigeteki Gazdasági Zóna Hatóság (PEZA) adataiból kiderült, hogy 448 üzleti vállalkozás exportál Európába, és 523 vállalkozás importál Európából. A befektetésösztönző ügynökség felmérést végzett a PEZA által bejegyzett, Európával üzletelő üzleti vállalkozások (RBE-k) körében, és kiderült a válaszadók többsége, azaz 252 RBE azt mondta, hogy a válság nem érinti őket. Mindössze 84 RBE mondta azt, hogy működésüket jelentősen érintette a vörös-tengeri válság. Az exportőrök szerint a Vörös-tengeri válság hét naptól egy hónapig terjedő késedelmeket okozott a szállításban, mivel a hajók a Jóreménység-fokon keresztül közlekedtek. Az importőrök viszont hét naptól 20 napig terjedő késéseket tapasztaltak a szállítmányoknál. A vállalkozások azt is megjegyezték, hogy a válság konténerhiányt, a foglalások késedelmes visszaigazolását, a hajók korlátozott számát és a kikötők zsúfoltságát okozza. A PEZA megjegyezte, hogy az RBE-k arról számoltak be, hogy az Európába és a Közel-Keletre irányuló fuvarozási költségek 100%-400%-kal megugrottak, ezért a légi fuvarozáshoz folyamodtak.

Forrás: [Red Sea crisis has 'little impact' on European businesses in PHL](#)

**EURASIA
CENTER**

KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Libanon mély politikai megosztottság közepette hagyta jóvá a 2024-es költségvetést

العربية, Al Arabiya, 2024. január 27.

A libanoni parlament január 26-án jelentős módosítások után jóváhagyta a 2024-es költségvetési törvényjavaslatot, amely a szakértők szerint híján van azon kulcsfontosságú reformoknak, amelyek segítenék az ország válságból való kilábalását. Közgazdászok elmondták, hogy a javaslat nem lesz képes kezelni a libanoni állami szektor közel öt évvel ezelőtti összeomlásából eredő máig tartó következményeket. A törvényjavaslatot három napig tartó komoly vitákat követően fogadták el, amelyek során a képviselők Nadzsíb Mikáti ügyvivő miniszterelnökkel többször is szóváltásba keveredtek a parlament termében, ami rámutat arra a mély megosztottságra, amely megbénította a libanoni politikát és meghosszabbította a több mint egy éve tartó hatalmi vákuumot. Amióta Libanon gazdasága 2019-ben elkezdett összeomlani, a valuta értékének mintegy 95%-át veszítette el, és a bankok megakadályozták a legtöbb betétest abban, hogy kivegyék megtakarításaikat. Egyes becslések szerint a libanoni lakosság több mint 80%-a a szegénységi küszöb alatt él.

Forrás: [لبنان يقر موازنة 2024 وسط انقسامات سياسية عميقة](#)

QatarEnergy: alternatív szállítási útvonalakat használunk a Vörös-tenger helyett

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2024. január 27.

A QatarEnergy közölte, hogy alternatív hajózási útvonalakat használ a Vörös-tenger helyett, hogy a gázszállítmányokat el tudják juttatni a globális piacokra. „Katar cseppfolyósított földgáz (LNG) termelése megszakítás nélkül folytatódik, és szilárd elkötelezettségünk van amellel, hogy megbízható LNG-ellátást biztosítsunk ügyfeleink számára” – áll a vállalat honlapján közzétett hivatalos nyilatkozatban. Január 15-én a Bloomberg hírügynökség arról számolt be, hogy Katar leállította az LNG-tartályhajók küldését a Báb al-Mandeb-szoroson keresztül, miután a jemeni húsi célpontok elleni amerikai-brit csapások növelték a kockázatokat. A húszik „szolidaritást vállalva a Gázai övezettel” rakétákkal és drónokkal támadják az izraeli vállalatok tulajdonában lévő vagy általuk üzemeltetett teherhajókat a Vörös-tengeren. A húszik egyetlen gázszállító tartályhajót sem támadtak meg azóta, hogy november közepén elkezdték támadni a hajókat, de Katar vonakodása a folyosón való átkeléstől rávilágít a kockázatok meredek növekedésére. Katar, a cseppfolyósított földgáz (LNG) egyik legnagyobb exportőre, azon kevés szállító közé tartozott, amelyek a közelmúltban továbbra is a Vörös-tengert használták az Európába való üzemanyag szállítására. Katar az Egyesült Államok után Európa legnagyobb cseppfolyósított földgáz szállítója, amely tavaly a nyugat-európai fogyasztás mintegy 13%-át tette ki.

Forrás: [قطر للطاقة: نسلك طرقا بديلة عن البحر الأحمر لتسليم شحنات الغاز](#)

Irak 2023-ban 1200 szabadalmat regisztrált

السومرية, Al Sumaria, 2024. január 28.

Az Iraki Innovációs és Kreativitási Központ konferenciája feltárta, hogy az elmúlt évben több mint 1200 szabadalmat jegyeztek be az országban, amelyek többsége az üzleti szektorokhoz kapcsolódik. A miniszterelnök beszédét Mohammed Tamím tervezési miniszter olvasta fel, amelyben ez állt: „Hiszünk abban, hogy az innováció megoldást jelenthet számos olyan problémára, amelyet az ország gazdasági és szolgáltatási szinten szenved, különösen azért, mert a legtöbb szabadalom az üzleti szektorokhoz kapcsolódik”. Rámutatott, hogy az innováció jelentősége abban rejlik, hogy közvetlen és közvetett hatásai vannak, amelyek sok esetben pozitív befolyással bírnak az ország lakosságának jólétére. A beszámolóból kiderült, hogy a legtöbb szabadalom a digitális technológia és a mesterséges intelligencia köréből került bejegyzésre.

Forrás: [خلال 2023.. العراق يسجل 1200 براءة اختراع](#)

Törökország: 7500 MW megújuló kapacitást allokálnak az ipar számára

Hürriyet Daily News, 2024. január 27.

Idén mintegy 7500 megawatt megújuló kapacitást allokálnak az ipar számára – jelentette be Alparslan Bayraktar török energiaügyi és természeti erőforrások minisztere. A hatóságok az utolsó szakaszban járnak az új kapacitáselosztással kapcsolatos technikai munka befejezésében – mondta a miniszter. „Amikor ezt a kapacitást kiosztjuk cégeink számára, az az elvárásunk feléjük, hogy ezek a beruházások megvalósuljanak, és az új beépített kapacitás mielőbb üzembe kerüljön” – fejtette ki Bayraktar. Hozzátette, hogy „iparosaink az elkövetkező időszakban ezt a kapacitást, elsősorban a nap- és szélenergiát a saját fogyasztásukra használhatják majd fel”. A megújuló energiaforrások kulcsfontosságúak Törökország külföldi energiaforrásoktól való függőségének csökkentésében és klímacéljainak teljesítésében – tette hozzá a miniszter. A megújuló energiaforrások terén a cél évente 5000 megawatt beépített energia előállítása, ebből 3500 megawatt napenergia és 1500 megawatt szélenergia – mondta Bayraktar. „Az elkövetkező 12 év során összesen 60 000 megawatt új beépített kapacitást szeretnénk elérni.”

Forrás: [Some 7,500 MW renewable capacity to be allocated for industry](#)

Az Egyesült Arab Emírségek és Kongó elnöke a kétoldalú kapcsolatokról tárgyaltak

الخليج, Al Khaleej, 2024. január 28.

Az Egyesült Arab Emírségek elnöke, Mohammed bin Zájid Ál Nahján és a Kongói Demokratikus Köztársaság elnöke, Félix Antoine Tshisekedi Tshilombo megvitatták az együttműködést a különböző olyan területeken, amelyek támogatják a fejlődést, a haladást és a fenntartható jólétet mindkét országban. A telefonbeszélgetés során az Emírségek elnöke gratulált Tshisekedinek a Kongói Demokratikus Köztársaság elnökévé történő újrávalasztásához, és sok sikert kívánt neki országa vezetésében és népe törekvéseinek elérésében. Tshisekedi kifejtette, hogy kész együttműködni a két ország kapcsolatainak megerősítése és érdekeik szolgálatában történő fejlesztések érdekében.

Forrás: [محمد بن زايد ورئيس الكونغو يبحثان هاتفياً علاقات البلدين](#)

Iraki parlamenti képviselő: az USA Irakból való kivonulása stabilitást teremt a régióban

روداو, Rudaw, 2024. január 29.

Huszein al-Ámiri, az iraki parlament biztonsági és védelmi bizottságának tagja azt nyilatkozta, hogy az amerikai erők Irakból való kivonása stabilitást teremt a régióban, sürgetve Bagdadot és Erbilt, hogy építsenek kétoldalú kapcsolatokat Teheránnal. Al-Ámiri szerint az Egyesült Államok iraki jelenléte negatív fejlemény volt az ország történelmében, nem mellesleg az USA támogatja Izraelt gyermekeink megölésében Gázában is. Felszólította az Egyesült Államokat, hogy legyen diplomatikus Irakban, és konstruktívan működjön együtt a nemzetközi joggal összhangban. Véleménye szerint Washington kivonulása véget vet a szomszédos országokra nehezedő nyomásnak, és pozitívan befolyásolhatja Irak biztonságát és stabilitását. Az iraki képviselő hangsúlyozta, hogy a bagdadi kormány képes a védelmi és belügyminisztériumra támaszkodni Irak biztonságának és stabilitásának fenntartásában.

Forrás: [عضو بالأمن والدفاع النيابية لروداو: انسحاب أميركا من العراق سيحقق الاستقرار بالمنطقة](#)

EURASIA
CENTER

OROSZORSZÁG
és a posztszovjet térség

Oroszország és a posztszovjet térség

Zöld Energia-híd Baku és Ankara között

Caliber.az 2024. január 27.

Parviz Shahbazov Azerbajdzsán energiaügyi minisztere Alparslan Bayraktar török energiaügyi és természeti erőforrások miniszterével találkozott, aki Bakuban tett látogatást. A tárgyalás célja a két ország energia együttműködésének erősítése. A találkozó eredményeiről Shahbazov X oldalán számolt be. Bejegyzésében elmondta, hogy a felek megvitatták azokat a prioritásokat, amelyek megerősítik az országok stratégiai energetikai partnerségét a földgázellátás és a zöldenergia területén, valamint áttekintették a TANAP bővítésével, a törökországi és európai gázellátással, az Igdir-Nakhchivan gázvezeték megépítésével, az energia rendszerek szinkronizálásával kapcsolatos tevékenységeket is. Kilátásba kerül egy zöld energiát szállító rendszer kialakítása Nahicsevánon keresztül.

Forrás: [Баку и Анкара обсуждают создание моста «зеленой энергии»](#)

Lemondott a grúz miniszterelnök

Newsgeorgia.ge 2024. január 29.

Irakli Garibasvili elhagyja a miniszterelnöki posztot. Garibasvilinek ez már a második lemondása a miniszterelnöki posztról. Először 2013-ban került a grúz a kormány élére, majd 2015. december 30-án mondott le. Jelenlegi ciklusát 2021. február 22-én kezdte meg a délkaukázusi ország miniszterelnökeként. Helyére pártja, a Grúz Álom vezetője Irakli Kobahidze kerül majd. Garibasvili elmondása szerint a választási kampány kezdetéig kívánt tisztségében maradni, de végül úgy döntött, hogy átadja a helyét egy új miniszterelnöknek, akinek időben kell prezentálnia a csapatát. Grúziában 2024 őszén várhatók a választások, amelyek során többen aggodalmasnak minősítették a Grúz Álom esélyeit. A váltás akár ennek orvoslásának eszköze is lehet.

Forrás: [Ираклий Гарибашвили подал в отставку с поста премьер-министра Грузии](#)

A SWIFT rendszer alternatívája kialakításán dolgozik Oroszország

Vjacseszlav Agapov, Lenta.ru 2024. január 30.

Oroszországnak számos kereskedelmi partnere van szerte a világon, és a szigorúbb nyugati szankciók megnehezítik a dollárban és euróban történő fizetést a SWIFT-en keresztül. A jegybank első elnökhelyettese, Vlagyimir Csisztyuhin szerint már 20 ország csatlakozott a SWIFT-szolgáltatás orosz alternatívájához, az úgynevezett Pénzügyi üzenetküldő rendszerhez (SPFS). Jelenleg 557 bank és cég csatlakozott a rendszerhez, amelyek közül 159 nem orosz rezidens. A folyamat aggodalmat vált ki a nyugaton: amint arról a The Washington Post beszámolt, Moszkvában állítólag a „dollár, mint a világ tartalékvalutája aláásásának” lehetőségéről tárgyalnak. Források szerint Moszkva egy alternatív globális pénzügyi rendszer létrehozásán dolgozik. Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője szerint viszont az Orosz Föderáció nem kívánja aláásni az Egyesült Államok dominanciáját, hanem csupán egy új gazdasági kapcsolatrendszert akar létrehozni.

Forrás: [Преимущества создания российской альтернативы SWIFT оценили](#)

Kínai autómárka vezet az eladásokat Fehéroroszországban

Belta.by 2024. január 30.

A Geely lett 2023-ban értékesítések vezető márkája Fehéroroszországban. 2023-ban a BAA autóipari szövetség tagjai 25 408 autót adtak el, ami 47,5%-kal több, mint 2022-ben. Tavaly húsz márka 78 modellje volt piacon. Ezek közül a kínai márkák adják a teljes mennyiség több mint felét. A kínai autók eladási részesedése 82,6%, közülük a legnépszerűbb a Geely az eladások mintegy 90%-át tette ki. A Geely-t a Lada, a Haval és az Audi követi az eladások terén.

Forrás: [Автомобиль Geely стал лидером продаж в Беларуси в 2023 году](#)

Üzbegisztán elnöke Kínában tett látogatást

Uzdaily, 2024. január 26.

Eredményes találkozókkal és megállapodásokkal teli véget ért Shavkat Mirziyoyevnek, Üzbegisztán elnökének Pekingben tett látogatása. A Kínában történő tárgyalások során Mirziyoyev elnök többek között személyesen folytatott tárgyalásokat Xi Jinping kínai elnökkel, melynek eredményeként a két ország elnöke közös nyilatkozatot fogadott el, valamint egy több pontból álló dokumentumcsomagot is aláírt. Ezen kívül a két elnök közötti találkozó megerősítette a Kína és Üzbegisztán közötti stratégiai kapcsolatokat, úgy, hogy azokat a „minden időjárás közötti” partnerség szintjére emelte. Pekingi látogatása során az üzbég elnök megbeszéléseket folytatott még Kína miniszterelnökével, Li Qianggal és a kínai Országos Népi Kongresszus Állandó Bizottságának elnökével, Zhao Lejivel is. Pekingi látogatásának másnapján Mirziyoyev elnök több Kína és Üzbegisztán közötti interregionális együttműködésről is tárgyalt Guangdong tartomány pártbizottságának titkárával, Huang Kunminggal, majd részt vett az Üzbég-Kínai Befektetési Fórumon, ahol több, mint 600 nagyvállalkozás képviseltette magát. Emellett a közép-ázsiai ország elnöke a világ elektromos járműpiacát vezető BYD technológiai központjába is ellátogatott, hogy bejelentse a kínai gyárnak az üzbegisztáni Jizzakh régióban történő a hibrid és elektromos autók gyártásának megkezdését.

Forrás: [Государственный визит Президента Узбекистана в Китай завершился](#)

Kazahsztán és Tádzsikisztán erősíti kapcsolatait

Daryo, 2024. január 26.

Murat Nurtleu Kazahsztán miniszterelnökhelyettese és egyben külügyminisztere a Kazahsztán és Tádzsikisztán közötti kapcsolatok szempontjából döntő fontosságú tárgyalásokat folytatott Tádzsikisztán külügyminiszterével, Sirojiddin Muhridinnal. A dusanbei találkozóra azért került sor, hogy a két közép-ázsiai ország kormánya a közöttük eddig kialakult kapcsolatokat a legmagasabb szintekre emelje, s hogy az Asztana és Dusanbe közötti együttműködések minőségileg új szintet érjenek el. Az Üzbegisztán és Tádzsikisztán külügyminisztere között lezajlott találkozó során az egyeztetések a kazah-tádzsik együttműködések széles skáláját felölelték, különös tekintettel a kereskedelmi, gazdasági és befektetési kapcsolatok bővítésére. Ezen kívül mind a kazah, mind pedig a tádzsik fél ígéretet tett arra, hogy fokozza a közös pénzügyi és politikai erőfeszítéseket a közös projektek előmozdítása érdekében, ezzel is kifejezve elkötelezettségüket az olyan kétoldalú kapcsolatok további fejlesztése területén, mint az energetika, a bányászat, az uránipar, a mezőgazdaság, valamint a közlekedés és a logisztika. A két közép-ázsiai ország kapcsolatát jól jellemzi, hogy Kazahsztán jelenleg Tádzsikisztán három legnagyobb kereskedelmi partnerének egyike. A két ország közötti kétoldalú kereskedelmi forgalom az elmúlt években pedig meghaladta az 1 milliárd dollárt. Ezzel kapcsolatban Nurtleu kifejezte Kazahsztán készségét a Tádzsikisztánba irányuló kazah export növelésére is, beleértve a vasúti mozdonyok és kocsik, a vasúti és gerenda termékek bővítésének a lehetőségét is. A bilaterális kapcsolatok mellett a miniszterek kitértek a regionális együttműködések fejlesztésére is, hangsúlyozva a közép-ázsiai béke és stabilitás erősítésére irányuló közös erőfeszítéseket.

Forrás: [Kazakhstan and Tajikistan strengthen ties during high-level talks in Dushanbe](#)

A Türkmenisztán és Kína közötti kereskedelmi forgalom meghaladta a 10 milliárd dollárt

Business Turkmenistan, 2024. január 26.

A Türkmenisztán és Kína közötti kereskedelmi forgalom 2023-ban meghaladta a 10 milliárd 590 millió dollárt, jelentette be a Kínai Vámigazgatási Hivatal. A közzétett adatok szerint csak 2023 decemberében a két ország közötti kölcsönös kereskedelmi forgalom a 863 millió 112 ezer dollárt ért el. Emellett az adatokból az is kiolvasható, hogy a közép-ázsiai ország és Kína közötti kereskedelmi forgalom túlnyomó részét a türkmén export tette ki, ami elsősorban a Kínába irányuló türkmén földgázszállításoknak köszönhető. A jelentés szerint Türkmenisztán tavaly 9 milliárd 633 millió 228 ezer dollár értékben exportált termékeket Kínába és mintegy 956 millió 840 ezer dollár értékben importált kínai árut.

Forrás: [2023: Товарооборот между Туркменистаном и Китаем превысил \\$10,59 млрд](#)

Türkmenisztán csatlakozik egy újabb nemzetközi egyezményhez

Turkmenportal, 2024. január 27.

A türkmén miniszteri kabinet legutóbbi ülésén Serdar Berdimuhamedov, a közép-ázsiai ország elnöke bejelentette, hogy Türkmenisztán csatlakozni kíván a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek (International Maritime Organization, IMO) a nemzetközi tengeri forgalom megkönnyítéséről szóló egyezményéhez. A türkmén elnök bejelentésével kapcsolatban a közép-ázsiai ország Közlekedési és Hírközlési Ügynökségének főigazgatója, Mammethan Chakyevev elmondta, hogy Asgabat ezen döntése a nemzetközi együttműködések fejlesztésére, a tengeri hajózási eljárások egyszerűsítése és Türkmenisztánnak a más országokkal történő kereskedelmi kapcsolatainak javítása érdekében született meg. Chakyevev ezen kívül azt is hozzátette, hogy az egyezményhez történő csatlakozás lehetővé teszi a türkmén nemzeti jogszabályoknak nemzetközi normákkal történő összehangolását, a türkmén tengeri ipar és kereskedelem hatékonyságának növelését és a hajóforgalom biztonságának biztosítását a Kaszpi-tenger türkmén szektorában. Mivel jelenleg is folyik Türkmenisztán közlekedési infrastruktúrájának és tengeri flottájának bővítése és modernizálása ez a lehetőség az ország Kaszpi-tengeri kereskedelmének a bővülése szempontjából kiemelten fontos lesz, mondta Chakyevev.

Forrás: [Turkmenistan intends to join the international convention on facilitation of maritime navigation](#)

Türkmenisztán és Örményország fokozni kívánja a kereskedelmi és gazdasági együttműködéseket

Central Asia News, 2024. január 30.

Jerevánban Mukhammetgeldy Ayazov Türkmenisztán örményországi nagykövete Karen Ivanovval, az Örmény Kereskedelmi és Iparkamara alelnökével folytatott tárgyalásokat a két ország közötti kereskedelmi és gazdasági partnerség aktuális helyzetének és jövőjének a kilátásairól. A beszélgetés elsősorban az Örményország és Türkmenisztán közötti kölcsönös kereskedelmi forgalom növelését, valamint a két ország közötti közlekedési és logisztikai infrastruktúra fejlesztését célzó együttműködések kérdései merültek fel. A megbeszélés során az Örmény Kereskedelmi és Iparkamara képviselője elmondta, hogy a kaukázusi országban egyre nagyobb az érdeklődés a Türkmenisztánban gyártott termékek iránt. Kiemelte, hogy Jereván támogatja a türkmén Kereskedelmi Ház örményországi megnyitását, valamint a Türkmenisztán és Örményország közötti kétoldalú kereskedelem bővítését.

Forrás: [Туркменистан и Армения нарастают торгово-экономическое партнерство](#)

10 milliárd euró az Európai Unió és Közép-Ázsia közötti logisztikai fejlesztésekre

Gazeta, 2024. január 29.

Az európai és nemzetközi pénzüzetek 10 milliárd eurót különítenek el az Európai Unió és Közép-Ázsia közötti fenntartható közlekedési kapcsolatokra, amely beruházásokat a Kaszpi-tengeren átnyúló közlekedési folyosó fejlesztésére fordítják, hogy a rakományok 15 napon belül Közép-Ázsián keresztül Európába érkezenek. Az eseményen a közép-ázsiai országok kormányainak delegációi is részt vettek. Üzbegisztánt Dzsamsid Hodzsaev üzbég miniszterelnök-helyettes, Kirgizisztánt, Bakyt Torobaev a kirgiz Miniszteri Kabinet elnökhelyettese, Kazahsztánt Marat Karabaev kazah közlekedési miniszter, Tádzsikisztánt Azim Ibrokhim, a tádzsik kormány igazgató-helyettese, Türkmenisztánt pedig a közép-ázsiai ország Közlekedési és Hírközlési Ügynökségének vezetője, Batyr Annaev képviselte. A fórumon részt vesz Josep Borrell, az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje is. A két napos esemény során a résztvevők megvitatták a Kaszpi-tengeri közlekedési folyosó hatékony, Európát és Közép-Ázsiát összekötő multimodális útvonalát célzó beruházások jövőjét és a fejlesztésekkel kapcsolatos kérdéseket.

Forrás: [В транспортную взаимосвязанность Евросоюза и Центральной Азии инвестируют €10 млрд](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720

ⁱ Jizzakh – közel 190 km-re délnyugatra található Taskent fővárosától. A város és a régió is Üzbegisztán autóiiparának szíve. Az üzbég kormány többek között kínai és koreai vállalatoktól számít befektetésekre a régióban. Azonban 2020 novembere óta Renault és Lada is gyártósort üzemeltet itt.

ⁱⁱ A Chazor egy kompakt elektromos jármű, a Song Plus DM-i plug-in pedig egy hibrid kompakt SUV.

ⁱⁱⁱ Ez a szám lényegesen kevesebb, mint a berlini Tesla gyáráé évente 500 000 legyártott gépjárművel, azonban, regionális szinten nagyon jelentős.

^{iv} Kirgizisztánban az elektromos gépjárművekre nincs jövedéki adó, sem úgynevezett újrahasznosítási díj. Így sokkal olcsóbb az orosz állampolgárok számára Biskeken keresztül importálni. Valamint a kirgiz általános forgalmi adó 12% Oroszországban ez a szám 19-20%. A két ország között pedig jelenleg egyszerűsített vám szolgáltatás működik.